

Secció I - Comunitat Autònoma de les Illes Balears

1.- Disposicions generals

CONSELLERIA DE PRESIDÈNCIA

Núm. 15424

Decret 104/1997, de 24 de juliol, per que es modifica el Decret 20/1997, de 7 de febrer, pel que es crea la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el Registre de Contractes i el Registre de Contractistes

Una vegada promulgat el Decret 20/1997, de 7 de febrer, pel qual es crea la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el Registre de Contractes i el Registre de Contractistes, i publicat en el butlletí oficial corresponent, s'ha detectat que hi ha una gran dificultat per donar compliment als terminis de l'entrada en vigor que la disposició final segona del Decret conté, així com la no necessitat de la funció definida en l'article 12

Per tot això, a proposta de la consellera de Presidència, d'acord amb el Consell Consultiu, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de dia 24 de juliol de 1997,

DECRET

Article 1

Queda modificat el Decret 20/1997, de 7 de febrer, pel qual es crea la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el Registre de Contractes i el Registre de Contractistes, de la manera següent:

1 "A l'article 2 se suprimeix el contingut de l'apartat 12 i l'apartat 13 passa a ser el 12"

2 La disposició final segona queda redactada com segueix:

"Disposició final segona

Aquest Decret entrarà en vigor als sis mesos d'haver-se publicat en el BOCAIB. No obstant això, la prestació efectiva de les funcions atribuïdes al Registre de Contractes, al de Contractistes i les relatives a classificació empresarial, s'iniciaran en la data que a l'efecte es determini mitjançant una Ordre de la Conselleria de Presidència, d'acord amb l'assignació efectiva dels mitjans personals i materials necessaris per acomplir-la"

Article 2

Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el BOCAIB.

Palma, 24 de juliol de 1997

EL PRESIDENT

Jaume Matas i Palou

La consellera de Presidència

Maria Rosa Estarás i Ferragut

— o —

CONSELLERIA DE SANITAT I CONSUM

Núm. 15426

Decret 105/1997, de dia 24 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de Policia Sanitària Mortuòria de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

L'Estatut d'Autonomia per a les Illes Balears recull a l'article 10, apartat 12, la sanitat i la higiene com a competències exclusives que exerceixen els òrgans de la Comunitat Autònoma

Des de l'entrada en vigor del nostre Estatut d'Autonomia no s'han actualitzat les competències en matèria de policia sanitària mortuòria, i l'Administració sanitària de la Comunitat es limita a aplicar el Reglament aprovat pel Decret de dia 20 de juliol de 1974. És necessari, per aquest motiu, la regulació d'aquest sector, però d'una manera més àmplia, ja que el Reglament vigent fins a aquest moment es troba inadequat a la realitat social actual, en alguns aspectes, i hi manca la regulació d'aquelles pràctiques mortuòries que han aparegut a la nostra societat i que s'han consolidat com alternatives a les tradicionals

Per altra part, el Reglament que s'aprova regula els procediments i les condicions sanitàries de les pràctiques sobre cadàvers i restes cadavèriques, dels cementiris i del procediment d'autorització dels serveis funeraris públics i privats,

dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma, al mateix temps que se simplificaran i agilitzaran els tràmits per al transport i la inhumació de cadàvers en el nostre territori i s'establiran les mesures necessàries per a la protecció de la salut pública en l'exercici d'aquestes activitats

Aquest Reglament tracta de conjugar la regulació, continguda en les normes precedents, amb la introducció de noves situacions com és la incineració de cadàvers, i procura donar harmonia al conjunt. Es configura una clara distinció entre els conceptes de conducció i el trasllat de cadàvers i les restes cadavèriques, segons on es realitzi el transport, si és dins l'àmbit insular i interinsular o fora d'aquest

En virtut d'això, a proposta del conseller de Sanitat i Consum, el Consell Consultiu, i havent-ho

considerat el Consell de Govern, a la sessió de dia 24 de juliol 1997,

DECRET

Article únic

S'aprova el Reglament de la policia sanitària mortuòria, que figura a l'Annex I, del present Decret, que serà d'aplicació a l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Disposició transitòria primera

Tots els cementiris existents en l'actualitat que es trobin en funcionament a l'entrada en vigor d'aquest Decret i que comptin amb autorització administrativa s'hauran d'adaptar al contingut d'aquest Reglament en el termini de tres anys

Disposició transitòria segona

Els cementiris existents i en funcionament, així com les instal·lacions destinades a pràctiques sanitàries mortuòries, el funcionament, la construcció o l'ampliació dels quals s'hagi iniciat amb anterioritat al moment de l'entrada en vigor d'aquest Reglament, i que a causa de les especials característiques de construcció no es puguin adaptar al que se'n preveu; podran ser rellevats de l'adaptació esmentada, mitjançant la presentació d'una sol·licitud i dels documents i informes necessaris per justificar la citada impossibilitat, i es tramitarà l'expedient d'acord amb el procediment establert en el Capítol V d'aquest Reglament. En el projecte o memòria, que haurà d'anar amb l'expedient, s'especificaran les solucions alternatives adoptades, amb la finalitat de garantir la seguretat, la higiene i la salut pública

Disposició transitòria tercera

Les unitats d'enterraments ocupades a l'entrada en vigor del present Reglament no necessitaran adaptar-s'hi, excepte aquelles que s'hagin de reformar

Disposició derogatòria

Queden derogades les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin al que estableix aquest Decret i el Reglament que s'aprovi. També, queda sense eficàcia, dins l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el Decret 2263/1974, de 20 de juliol, i totes les normes en desplegament i aplicació d'aquest que s'haguessin dictat

Disposició final primera

Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el BOCAIB

Disposició final segona

Es faculta el conseller de Sanitat i Consum per a dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i aplicació d'aquest Decret

Palma, 24 de juliol de 1997

EL PRESIDENT

Jaume Matas i Palou

El conseller de Sanitat i Consum

Francesc J. Fiol i Amengual

ANNEX I

REGLAMENT DE POLICIA SANITÀRIA MORTUÒRIA DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I Disposicions generals

Article 1

Aquest Reglament té per objecte regular l'activitat de policia sanitària mortuòria dins l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Article 2

La policia sanitària mortuòria, com a part integrant de l'activitat de l'Administració Pública en matèria sanitària comprèn:

1. La regulació de tota classe de pràctiques sanitàries sobre cadàvers i restes cadavèriques
2. Les condicions tecnicosanitàries que han de complir totes les empreses funeràries, amb independència de la seva naturalesa jurídica, les activitats que realitzin i els mitjans que utilitzin per a una correcta prestació dels serveis
3. Les normes sanitàries que han d'observar els cementiris i altres llocs d'enterrament de cadàvers que puguin ser autoritzats
4. La funció inspectora i la potestat sancionadora en el cas d'incompliment de la normativa vigent en la matèria
5. Totes aquelles activitats que per raó de la matèria puguin quedar dins l'àmbit de regulació d'aquest Decret

Article 3

Les facultats administratives que en matèria de policia sanitària mortuòria correspon al Govern de la Comunitat Autònoma s'atribueixen a la Conselleria de Sanitat i Consum, sense perjudici de les competències atribuïdes als ajuntaments en aquesta matèria

Article 4

L'aplicació del que disposa aquest Reglament i, en especial, les autoritzacions que s'hi preveuen es realitzaran, així mateix, sense perjudici de les corresponents actuacions judicials en els supòsits en què sigui procedent

Article 5

En tot cas, s'haurà d'observar la normativa aplicable respecte a la comprovació, confirmació i inscripció en el Registre Civil de les defuncions

Article 6

Als efectes d'aquest Reglament s'entén per:

Domicili mortuori: el lloc on resta el cadàver fins al moment de ser conduït a la seva destinació final. Les sales de vetlla, ubicades en els tanatoris, tendran la consideració de domicili mortuori.

Cadàver: el cos humà durant els cinc anys següents a la mort real. Aquest termini es computarà des de la data de la mort que figura en la inscripció de la defunció en el Registre Civil.

Restes cadavèriques: El que queda del cos humà una vegada transcorreguts cinc anys des de la mort

Restes humanes: parts del cos humà despreses en vida d'aquest

Putrefacció: procés que condueix a la transformació de la matèria orgànica mitjançant l'atac al cadàver per microorganismes i fauna complementària auxiliar

Pràctica sanitària sobre un cadàver o restes cadavèriques: qualsevol tipus de manipulació que es realitzi sobre aquests, excepte les destinades a l'obtenció de peces anatòmiques, òrgans i teixits per a trasplantaments

Tanatopràxia: mètodes tècnics destinats a la conservació i adequació del cadàver. Tenen aquesta consideració els següents mètodes:

- a) La refrigeració: mètode que, mentre actua, alenteix el procés de putrefacció del cadàver per mitjà del descens artificial de la temperatura.
- b) La congelació: mètode de conservació del cadàver per mitjà de la hipotèrmia.
- c) La conservació transitòria: mètode que, mitjançant l'aplicació de substàncies químiques, retarda el procés de putrefacció. Consistirà, com a mínim, en la introducció de substàncies conservadores líquides en les masses musculars i en les cavitats corporals. Quan no sigui possible la introducció d'una substància líquida es podrà substituir per un mètode de conservació en sec, a base de productes antisèptics
- d) L'embalsamament: mètode que impedeix l'aparició de fenòmens de putrefacció. La tècnica consistirà, com a mínim, en la injecció introarterial generalitzada d'un líquid fixador i conservador, el qual realitza simultàniament el drenatge de la sang venosa, complementada amb la introducció en les grans cavitats d'aquest o un altre líquid conservador, i es finalitza quan es tapen els orificis naturals. En cadàvers als quals se'ls ha realitzat necròpsia, la tècnica consistirà, com a mínim, en l'extracció de tots els líquids corporals (sang, orina, contingut digestiu, etc.) i del paquet visceral que romandrà dins un líquid fixador durant un mínim de 12 hores. Seguidament es procedirà a la injecció introarterial d'un líquid fixador i conservador, i per finalitzar es taparan els orificis naturals.

Tanatoplàstia: mètode d'adequació del cadàver per mitjà de tècniques de reconstrucció.

Tanatoestètica: mètode d'adequació del cadàver amb la finalitat única de millorar-ne l'aspecte.

Incineració o cremació: destrucció de cadàvers, de restes humanes i restes cadavèriques fins a la reducció a cendres.

Empresa funerària: persona física o jurídica que, prèviament autoritzada a l'efecte, presta el servei públic mortuori sota qualsevol forma de gestió admesa en dret, i es responsabilitza del compliment dels requisits exigits per la normativa aplicable, des que es produeix l'òbit fins a la destinació final del cadàver.

Fèretre i caixa de restes: caixa per disposar el cadàver i les restes cadavèriques, respectivament, que s'ajusti a les condicions tècniques previstes en aquest Reglament.

Conducció: transport del cadàver, des del domicili mortuori o tanatori fins al lloc d'inhumació o incineració, sempre que ambdós llocs estiguin dins l'àmbit territorial de les Illes Balears, i que es realitzi abans de les 48 hores des de la mort.

Trasllat: transport del cadàver o de les restes cadavèriques des del domicili mortuori, cementiri o lloc d'enterrament, segons el cas, fins al lloc d'inhumació o incineració, quan un dels dos llocs estigui fora del territori de les Illes Balears. També es considerarà trasllat qualsevol transport del cadàver o de les restes cadavèriques efectuat dins l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma una vegada transcorregudes més de 48 hores des de la defunció.

Tanatori: recinte que es compona de les sales següents:

-Sales de vetlles: dependències destinades a l'acolliment de la família i el públic en general, annexes amb les sales d'exposicions del cadàver.

-Sala d'exposició del cadàver: haurà d'estar degudament refrigerada, aïllada de les sales de vetlles per una vidriera àmplia que permeti la visió del cadàver des d'aquestes. La sala d'exposició pot ser substituïda per túmuls de material rentable i desinfectable a la part interior, refrigerats amb una temperatura entre 8° i -2° C, que a més, haurà de fer funcions de cambres de conservació.

-Sales destinades a la realització de pràctiques sanitàries sobre cadàvers.

Dipòsit de cadàvers: sala o dependència situada en un centre hospitalari o cementiri, destinada al dipòsit temporal de cadàvers.

Sepultura: qualsevol lloc destinat a la inhumació de restes humanes dins un cementiri o d'altres llocs d'enterrament de cadàvers autoritzats i que, a la vegada, puguin ser:

- Nínxol: cavitat d'una construcció funerària, construïda artificialment, que pugui ser subterrània o aèria, tancada amb una llosa o envà.

- Tomba: lloc subterrani d'inhumació d'un cadàver o restes cadavèriques, integrat per un o més nínxols.

- Fossa: excavacions practicades directament a la terra.

Cripta: volta subterrània d'una església que serveix de sepultura i que comprèn un o més nínxols.

Mausoleu: tomba o conjunt monumental de tombes.

Columbari: construcció funerària amb nínxols per dipositar les urnes amb cendres.

Forn crematori o d'incineració: instal·lació composta per un o diversos forns per a la incineració de cadàvers, de restes humanes o de restes cadavèriques.

Zona d'enterraments: terreny del cementiri sobre el qual es realitzen els enterraments, inclosos els carrers i les zones verdes que l'envolten.

CAPÍTOL II

De la destinació final dels cadàvers i de la seva classificació

Secció 1ª

Disposicions generals

Article 7

1. Sense perjudici del que estableix la normativa vigent sobre obtenció de peces anatòmiques, òrgans i teixits per a trasplantaments i utilització de cadàvers per a finalitats científiques, qualsevol cadàver ha de tenir una de les destinacions finals següents:

- a) Inhumació
- b) Incineració

2. També han de tenir una de les destinacions indicades a l'apartat anterior les restes humanes procedents d'avortaments, mutilacions i intervencions quirúrgiques.

3. En el supòsit que el metge firmant del certificat sospita l'existència de possibles riscos derivats del contagi o irradiacions del cadàver, haurà de posar aquest fet en coneixement de la Conselleria de Sanitat i Consum, perquè n'adopti les mesures que consideri oportunes.

Article 8

Als efectes d'aquest Reglament, els cadàvers es classifiquen de la següent manera, atesa la causa de defunció:

Grup I: comprèn aquells cadàvers la causa de la mort dels quals pugui

representar o suposar un perill sanitari o radioactiu. Les causes de mort que determinen la classificació del cadàver en aquest grup són les que figuren a l'annex II d'aquest Reglament.

Així mateix, seran considerats cadàvers potencialment infecciosos, i per tant inclosos en el grup I, aquells que per circumstàncies epidemiològiques concretes determini la Conselleria de Sanitat i Consum.

Grup II: comprèn tots aquells cadàvers que no queden inclosos en el grup anterior.

Article 9

1. Es prohibeix la conducció, trasllat, inhumació o incineració de cadàvers realitzada sense el corresponent fèretre de les característiques que s'estableixen en aquest Reglament, amb excepció feta dels casos de greus anomalies epidemiològiques o de catàstrofe, respecte dels quals la Conselleria adoptarà les mesures que consideri oportunes.

2. La conducció dels cadàvers, que hagin mort fora del seu domicili (hotels, clíniques, vies públiques), fins al tanatori es podrà realitzar introduïts en un sudari impermeable amb un tancament de cremallera i transportats en lliteres adequades a l'efecte. Una vegada que ja es trobin en el tanatori seran dipositats en fèretres reglamentaris.

Article 10

1. Als efectes de la seva utilització obligatòria, segons correspongui en cada cas, el fèretres poden ser dels diferents tipus:

a) Comú: construït el buc i el fons amb posts de fusta, d'un mínim de 15 mm de gruix, sense obertures i amb les peces sòlidament unides entre sí.

b) Especial: que ha d'estar compost de dues caixes, l'exterior de fusta massissa de 2 cm de gruix mínim i la interior que contendrà làmines de zinc de 0,30 mm com a mínim, soldades entre sí, o de qualsevol altre material que compleixi tècnicament els requisits d'estanquitat.

Es fèretres especials han de ser acondicionats de manera que impedeixin els efectes de la pressió dels gasos a l'interior, mitjançant l'aplicació de vàlvules filtrants o d'altres dispositius adequats.

c) Caixes per a les restes: hauran de ser metàl·liques o de qualsevol material impermeable o impermeabilitzat. Les seves dimensions seran les necessàries per contenir les restes adequadament.

d) Pels grans traumatitzats, a més de l'esmentat anteriorment, s'haurà de traslladar el cadàver en bosses de plàstic impermeables.

2. Per part de la Conselleria de Sanitat i Consum es podrà autoritzar, prèvia sol·licitud al respecte, que els fèretres es puguin fabricar en altres tipus de materials.

Secció 2ª Inhumació

Article 11

1. Els cadàvers no sotmesos a cap tipus de conservació hauran de ser inhumats o incinerats entre les 24 i les 48 hores després de la defunció.

2. Quan hi hagi raons sanitàries que aconsellin la inhumació immediata de cadàvers inclosos en el grup I, el batle del municipi corresponent podrà ordenar que aquests siguin conduïts, de forma immediata, al dipòsit de cadàvers del cementiri de la pròpia localitat per a la posterior inhumació. Quan les raons sanitàries determinants de la inhumació immediata tenguin una incidència territorial que excedeixi d'un terme municipal, la competència per ordenar la conducció immediata correspondrà a la Conselleria de Sanitat i Consum.

3. Els cadàvers que presentin contaminació radioactiva han de ser objecte del tractament especial que, a tal efecte, acordi l'organisme competent en la matèria.

4. No en serà d'aplicació el termini establert en els apartats anteriors en els supòsits de donació d'òrgans, peces anatòmiques i teixits, en el cas dels quals el cadàver podrà ser transportat, inhumat o incinerat immediatament després de realitzar les pràctiques anteriors.

Article 12

1. En cada fèretre únicament es podrà dipositar el cadàver pel qual s'hagi autoritzat la inhumació.

2. No es podran dipositar dos o més cadàvers en el mateix fèretre, ni en la mateixa unitat d'enterrament, excepte en els casos següents:

- Les mares i criatures avortives, mortes ambdues en el mateix moment.
- Amb ocasió de catàstrofes de les quals es pugui derivar la possibilitat de

contagi o d'altres transtorns epidemiològics.

3. En el cas de catàstrofe, la inhumació de dos o més cadàvers en el mateix fèretre o en la mateixa unitat d'enterrament ha de ser autoritzada o acordada per la Conselleria de Sanitat i Consum.

Article 13

1. Una vegada que s'hagi produït la mort d'una persona en un hospital o centre assistencial per una causa no inclosa entre les que figuren a l'annex II d'aquest Reglament, es podrà realitzar la conducció del cadàver al domicili mortuori assenyalat per part del familiar present més pròxim al difunt o el representant degudament autoritzat, si ambdós llocs estan ubicats en la mateixa illa, sense perjudici de comptar amb l'autorització judicial quan aquesta sigui necessària.

2. El transport del cadàver s'haurà de realitzar en un furgó fúnebre, previ dipòsit d'aquest en el fèretre, que compleixi els requisits establerts en el present Reglament, o en un sudari impermeable amb tancament de cremallera.

Article 14

Les inhumacions realitzades fora dels cementiris comuns, en altres llocs prèviament autoritzats, requeriran l'adopció de les condicions higienicosanitàries fixades en aquesta norma, així com aquelles que en cada cas siguin acordades per la Conselleria de Sanitat i Consum.

Secció 3ª Incineració

Article 15

1. Els cadàvers únicament podran ser incinerats en els forns crematoris que prèviament hagin estat autoritzats.

2. Els crematoris de cadàvers hauran de disposar, com a mínim, de les següents instal·lacions:

- Sala d'incineració
- Sales de vetlles i exposició
- Sala per a l'entrega de cendres
- Instal·lacions d'aigua i serveis higiènics

3. Tots els cadàvers podran ser incinerats, amb independència de la causa de la mort, llevat d'aquells que haguessin sofert contaminació per radiacions ionitzants, respecte dels quals es farà el que disposi l'organisme competent a l'efecte.

4. En els municipis de més de 300.000 habitants serà obligatori disposar d'un crematori de cadàvers en el cementiri municipal.

5. La sol·licitud d'incineració serà presentada pel familiar més pròxim del difunt o representant autoritzat, i s'hi adjuntarà el certificat mèdic de defunció, la llicència d'enterrament o, si pertoca, la fotocòpia compulsada del Registre Civil amb l'anotació del forense adscrit en el Registre Civil. Quan el cadàver estigui subjecte a intervenció judicial, bastarà la resolució del jutge encarregat del cas que autoritzi la incineració.

6. Transcorregudes 48 hores des que s'hagi produït la defunció, tota incineració de cadàvers i restes cadavèriques necessitarà autorització de la Conselleria de Sanitat i Consum, sense perjudici de la corresponent autorització judicial, si pertoca.

7. En les urnes on es dipositen les cendres resultants d'una incineració s'hauran de fer constar les dades d'identitat de la persona morta, així com la data i l'hora de la defunció.

8. El transport de les urnes, així com el dipòsit posterior, no necessitarà autorització sanitària.

Article 16

Els cementiris hauran de disposar d'una zona de terreny per escampar-hi les cendres, o de columbaris especials per a la col·locació de les urnes de cendres mortuòries, si bé, els familiars podran escollir una destinació diferent, com escampar-les a la terra, excepte en zones habitades, o en les aigües de la mar a una distància mínima de la costa de 200 m.

Article 17

1. Els forns crematoris estan subjectes a l'autorització administrativa de l'ajuntament corresponent, de la qual el titular del cementiri haurà de presentar-ne un projecte tècnic a l'efecte perquè l'ajuntament l'aprovi, previ informe favorable de la Conselleria de Sanitat i Consum.

2. Finalitzades les obres del forn crematori, el titular ho comunicarà a l'ajuntament, el qual una vegada comprovat si s'han observat les condicions del

projecte, i previ informe favorable de la Conselleria de Sanitat i Consum, concedirà el permís definitiu de funcionament.

3. En el supòsit que transcorrin dos mesos des de la recepció de la comunicació de la finalització de les obres sense que s'hagi dictat resolució expressa, i una vegada concedit el permís definitiu de funcionament per part de l'ajuntament, s'entendrà que aquest ja ha estat atorgat.

Article 18

Previ a l'entrada en funcionament del forn crematori s'haurà de disposar d'un llibre-registre, degudament numerat i diligenciat per la Conselleria de Sanitat i Consum, en el qual s'hauran d'anotar, per ordre cronològic, les incineracions de cadàvers, de restes humanes i restes cadavèriques. En el llibre-registre s'anotaran tots els serveis prestats, amb especificació del nom del difunt i de la data de la incineració; en el cas de restes humanes es farà constar la peça i el nom de persona a la qual pertanyia, excepte si procedeixen de centres d'investigació o universitats, en el cas dels quals s'anotaran les dades que permetin identificar el centre del qual procedeixen, així com la persona responsable del centre que sol·licita la incineració.

Secció 3ª Exhumació

Article 19

No es podrà exhumar cap cadàver abans del transcurs d'un any des de la seva inhumació, en el cas de cadàvers compresos en el grup II, de l'article 8 d'aquest Reglament, o de cinc anys, si es tracta de cadàvers del grup I, excepte quan l'exhumació s'hagi fet per ordre judicial.

Article 20

1. El batle del municipi corresponent haurà d'autoritzar l'exhumació de cadàvers i de restes cadavèriques que hagin de ser immediatament reinhumats o incinerats dins el mateix cementiri, sempre que es compleixin els requisits higiènic-sanitaris establerts en aquest reglament.

2. L'exhumació de cadàvers o restes cadavèriques que hagin de ser conduïts o traslladats a un altre cementiri requerirà l'autorització de la Conselleria de Sanitat i Consum.

3. Pels serveis sanitaris dependents de l'ajuntament es comprovarà l'estat en el qual es troba el cadàver i, tenint en compte les circumstàncies concurrents, es determinaran les mesures higienicosanitàries adequades, i es podrà acordar la substitució del fèretre o de la caixa exterior en el supòsit de cadàvers inhumats en fèretres especials, si no es trobassin en bon estat. També es podrà suspendre la concessió de l'autorització en casos de condicions climatològiques extremes. A aquests efectes, els ajuntaments podran recaptar el suport tècnic del personal i mitjans dels serveis oficials sanitaris de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que hi hagi a les àrees de Salut en la demarcació de les quals estiguin compresos.

4. De les actuacions efectuades pels serveis mèdics s'aixecarà Acta, el contingut de la qual s'establirà reglamentàriament, i s'haurà de conservar per part dels serveis de l'administració del cementiri i s'haurà d'anotar en el llibre de registre.

5. En tot cas, el termini màxim a transcórrer des de l'exhumació fins a la reinhumació o incineració d'un cadàver o restes cadavèriques no podrà excedir de vint-i-quatre hores.

Article 21

1. La sol·licitud d'exhumació es presentarà davant l'organisme competent per concedir l'autorització, d'acord amb el que preveu l'article 20 d'aquest Reglament, annexa a la còpia compulsada de la llicència d'enterrament.

2. Per part del batle de l'ajuntament respectiu, o si pertoca, de la Conselleria de Sanitat i Consum, es notificarà el sol·licitant a través dels serveis funeraris corresponents, el dia i l'hora de la pràctica de l'exhumació.

3. Transcorregut un mes des de la presentació de la sol·licitud sense que s'hagi dictat resolució autoritzant l'exhumació, s'entendrà que aquesta ha estat desestimada.

Article 22

En les exhumacions que es realitzin per ordre judicial s'hauran d'observar els requisits sanitaris que s'estableixen en aquesta Secció, a criteri del metge forense.

CAPÍTOL III De la conducció i trasllat

Secció 1ª Conducció i trasllat de cadàvers

Article 23

1. La conducció d'un cadàver que, a tenor de l'establert a l'article 8 d'aquest Reglament, es trobi classificat en el grup II, no necessitarà autorització sanitària, si aquest mateix es realitza entre municipis de la mateixa illa.

2. El trasllat d'un cadàver haurà de ser autoritzat per la Conselleria de Sanitat i Consum.

3. La conducció o trasllat de cadàvers del grup I s'haurà de dur a terme utilitzant un fèretre especial de les característiques fixades a l'article 10 1.b), d'aquest Reglament, i es precisarà autorització de la Conselleria de Sanitat i Consum per efectuar la conducció o el trasllat.

Article 24

1. La conducció i el trasllat de cadàvers únicament es podrà realitzar si s'utilitza un dels següents mitjans de locomoció:

a) Vehícles automòbils proveïts de la corresponent autorització per a la prestació del servei de transport funerari, que podran estar refrigerats.

b) Furgons de ferrocarril de les característiques que assenyalen els organismes competents.

c) Vaixells i avions en la forma que estableixin les disposicions vigents aplicables i en els convenis internacionals.

d) Qualsevol altre medi de transport, que amb caràcter excepcional pugui ser autoritzat. La competència per autoritzar aquest tipus de transport correspon al batle del municipi respectiu per als cadàvers del grup II, quan la destinació final del cadàver sigui la pròpia localitat de defunció; i a la Conselleria de Sanitat i Consum en la resta de casos.

2. No es podrà realitzar la conducció i trasllat de cadàvers en ambulàncies, taxis o cotxes de lloguer, cotxes particulars i qualsevol altre medi diferent dels que recull aquest Reglament.

3. No obstant l'esmentat anteriorment, la conducció d'un cadàver, quan aquest sigui donant d'òrgans i teixits, es podrà realitzar, amb caràcter immediat en el moment de la defunció, des del lloc on hagi ocorregut fins al centre sanitari on s'hagi d'efectuar l'extracció d'òrgans i teixits, en un vehicle autoritzat per al transport sanitari en el termini màxim de quatre hores des de la mort i sense que sigui necessari depositar el cadàver en un fèretre. S'adoptaran les condicions higienicosanitàries adequades i sempre que el lloc de la defunció i el centre hospitalari es trobin situats dins l'àmbit territorial de les Illes Balears.

Article 25

Únicament es podran autoritzar per a la utilització de conducció i trasllat de cadàvers els vehicles automòbils que disposin de les següents característiques tècniques:

a) La distància existent des del final de la cabina del conductor fins a la porta del darrere del vehicle, és a dir, l'habitacle, ha de ser suficient per contenir el fèretre i facilitar la manipulació, ha de fer com a mínim 2,5 m de llargària, 0,8 m d'amplària i 0,7 m d'alçària.

b) La separació de la cabina i l'habitacle ha de ser estanca.

c) L'habitacle del fèretre, a la part interior, ha de ser construït amb material impermeable i de fàcil neteja i desinfecció.

Article 26

En la conducció i trasllat d'un cadàver no es poden establir etapes de permanència en llocs públics o privats, excepte autorització expressa de la Conselleria de Sanitat i Consum.

Article 27

El trasllat d'un cadàver del grup II per via aèria necessitarà que, amb caràcter previ, se'n procedeixi com a mínim a la conservació transitòria. Si la durada del trasllat ha de ser superior a les 72 hores, des de la pràctica de la tanatopràxia fins a la inhumació o incineració, se'n procedirà necessàriament a l'embalsament.

Article 28

El trasllat de cadàvers embalsamats o conservats transitòriament s'ha de realitzar mitjançant la utilització d'un fèretre especial de les característiques que s'indiquen a l'article 10 1.b) d'aquest Reglament.

Article 29

1. Correspon a la Conselleria de Sanitat i Consum la competència per autoritzar el trasllat d'un cadàver, sol·licitud prèvia al respecte per part del familiar present més pròxim al difunt o representant autoritzat.

2. En els trasllats internacionals s'haurà d'observar, a més del contingut del

present Reglament, els requisits exigits pels convenis internacionals que siguin d'aplicació.

CAPÍTOL IV

Embalsamament, conservació transitòria i altres pràctiques sobre cadàvers i restes cadavèriques

Article 30

Les operacions de tanatopràxia sobre cadàvers, excepte la refrigeració, s'hauran de realitzar una vegada que s'hagi emès el corresponent certificat de defunció i de la inscripció de la mort en el Registre Civil, i en tot cas, transcorregudes 24 hores des de la defunció.

Article 31

1. Perquè un cadàver pugui ser sotmès a refrigeració hauran de transcórrer, com a mínim, 4 hores des de la mort, i serà necessària, a més, la confirmació mèdica de la defunció pels mitjans que es considerin més adequats per a això, i s'expedirà un certificat especial en el qual es constati el fet de la mort certa, excepte els cadàvers sotmesos a intervenció judicial.

2. El termini màxim en què un cadàver pot ser sotmès a refrigeració és de sis dies, per la qual cosa transcorregut aquest termini haurà de ser immediatament inhumat o incinerat, o en tot cas congelat, embalsamat o conservat transitòriament.

3. Sobre els cadàvers de donants d'òrgans, peces anatòmiques o teixits es podran realitzar mètodes de tanatopràxia contemplats en aquest Reglament immediatament després de realitzades les corresponents extraccions.

Article 32

1. Als efectes d'aquest Reglament, la temperatura de refrigeració oscil·larà entre el 8° C i els -2° C, i la de la congelació s'estableix en -12° C.

2. Els paràmetres interiors de les cambres de refrigeració i congelació de cadàvers seran de material impermeable, de fàcil neteja i desinfecció i es mantendran en perfectes condicions d'higiene i salubritat. Disposaran de termògraf i els registres de temperatura s'hauran de posar a disposició dels facultatius i inspectors actuants.

3. Excepte que s'hagi de sotmetre a conservació transitòria o embalsamament, un cadàver només es podrà extreure de la cambra de refrigeració o congelació per al seu trasllat immediat al cementiri per a la inhumació o incineració.

4. El trasllat, inhumació o incineració s'haurà de realitzar en un temps no superior a les sis hores des del moment de sortida de la cambra o vehicle refrigerat corresponent, i s'haurà d'utilitzar un medi de transport que asseguri que el cadàver no arribarà a una temperatura superior als 12° C.

Article 33

L'autòpsia no judicial amb la finalitat d'investigació científica i la utilització de cadàvers per a l'ensenyament només es podrà realitzar en els casos i en les circumstàncies previstes en les disposicions vigents, prèvia autorització expressa de la família i que el cadàver no es trobi subjecte a intervenció judicial.

Article 34

1. Les pràctiques d'embalsamament i de conservació transitòria s'hauran de realitzar abans de transcorregudes les quaranta-vuit hores següent a la mort.

2. Respecte dels cadàvers sotmesos a refrigeració i congelació, el termini assenyalat a l'apartat anterior, es computarà des del moment en el qual el cadàver es tregui de la cambra.

Article 35

1. Un cadàver haurà de ser, obligatòriament, conservat transitòriament quan la inhumació o incineració d'aquest es realitzi una vegada transcorregudes quaranta-vuit hores des de la defunció, i hagi estat refrigerat o congelat.

2. L'embalsamament d'un cadàver serà, així mateix, obligatori quan hagi de ser inhumat o incinerat transcorregudes setanta-dues hores des de la defunció, i se l'hagi sotmès a refrigeració o congelació.

3. També haurà de ser sotmès a les pràctiques mortuòries, assenyalades en els paràgrafs anteriors, quan un cadàver s'hagi dipositat en una cambra frigorífica o de congelació i la inhumació o incineració del cadàver es realitzi transcorregudes vint-i-quatre hores des de la sortida de la cambra, o quan el seu trasllat es realitzi prèvia aèria o durant el trasllat no pugui ser transportat sotmès a refrigeració.

Article 36

Els cadàvers embalsamats i els conservats transitòriament no poden romandre en el domicili mortuori per un període superior a les noranta-sis o setanta-dues hores, respectivament. Transcorregut aquest termini han de ser immediatament conduïts a la destinació final.

Article 37

1. Les operacions d'embalsamament, de conservació transitòria i de tanatoplàstia sobre cadàvers han de ser realitzades per un metge designat lliurement per la família del difunt, i requereixen la corresponent autorització de la Conselleria de Sanitat i Consum, sense perjudici de què, a més, sigui necessària l'autorització judicial, en aquells supòsits en què el cadàver estigui sotmès a intervenció judicial.

2. La sol·licitud d'autorització de l'embalsamament o conservació transitòria la presentarà un familiar o representat autoritzat, i s'acompanyarà d'un certificat mèdic de defunció en el qual constin la data i l'hora de la mort, la llicència d'enterrament, si pertoca, el permís judicial per a l'embalsamament i, en cas que hagi estat conservat en cambra, el certificat expedit per la personal responsable de la conservació.

3. Si la Conselleria de Sanitat i Consum no resol expressament el dia següent hàbil a la recepció de la sol·licitud d'autorització a la qual fa referència l'apartat anterior, s'entendrà estimada la petició.

4. Els metges que practiquen les operacions esmentades en aquest article hauran d'emetre un certificat de la pràctica mortuòria realitzada, i haurà de trametre una còpia del certificat a la Conselleria de Sanitat i Consum, i això sense perjudici de la facultat d'inspecció de l'esmentada Conselleria.

Article 38

1. Els locals on es realitzin pràctiques sanitàries sobre cadàvers hauran d'estar refrigerats, de manera que es puguin mantenir a una temperatura de 18° C. Les parets i els sòls seran impermeables, de fàcil neteja i desinfecció. Les unions d'envans entre sí i amb el sòl seran rodones. El sòl serà de material llis i antilliscant amb una pendent superior a l'1% fins als aviadors.

2. Els locals assenyalats en el paràgraf anterior hauran d'estar dotats dels següents elements:

- Sistema de renovació d'aire que garanteixi com a mínim sis renovacions per hora.
- Taula d'acer inoxidable o d'altre material fàcilment rentable i desinfectable.
- Eines necessàries per a la realització de les intervencions.
- Rentadors amb preses d'aigua freda i calenta.
- Material desinfectant.
- Guants i tovalloles d'un sol ús, que es podran substituir per un eixugador de mans.
- Serveis higiènic, vestidor i dutxes independents, annexes al local o locals de pràctiques sanitàries.

3. Els titulars dels cementiris o tanatoris dotats de locals per a pràctiques sanitàries sobre cadàvers hauran de dur un llibre-registre diari, numerat en totes les pàgines i diligenciat per la Conselleria de Sanitat i Consum, en el qual s'anotaran nom i llinatges del difunt, data i hora de la intervenció, classe d'intervenció o pràctica, nom del metge i personal actuant, així com la procedència o destinació del cadàver.

Article 39

Per part de la Conselleria de Sanitat i Consum es podrà autoritzar l'ús de les restes cadavèriques amb finalitats docents o científiques, prèvia petició al respecte d'un centre oficial d'ensenyament o investigació, i autorització expressa de la família del finat prèviament informada de manera fefaent. No serà necessària autorització familiar per a restes cadavèriques que es trobin en fosa comuna més d'un any.

CAPÍTOL V Cementiris

Article 40

Tots els ajuntaments estan obligats a prestar el servei de cementiri, d'acord amb els requisits que estableix el Reglament i en allò que a l'efecte preveu la normativa vigent en matèria de règim local.

Article 41

Quan es tracti de cementiris de nova construcció, el terreny en el qual es pretén fer la instal·lació haurà de reunir les condicions següents:

1. A l'entorn del terreny destinat a la construcció del nou cementiri s'ha de preveure una zona de protecció de 50 metres d'amplària que, quan hi hagi planejament, tindrà la classificació de zona dotacional del nou cementiri.

Aquesta zona ha d'estar enjardinada i, en tot cas, lliure de tota classe de construccions. No serà necessari l'enjardinament quan l'entorn natural del cementiri no ho requereixi.

2. A partir del recinte d'aquesta primera zona de protecció s'ha d'establir una segona zona de terreny de 150 metres d'amplària, en la qual únicament es

podran autoritzar:

- a) Instal·lacions de caràcter industrial no alimentàries o de serveis, infraestructures i d'equipament comunitari no residencial.
- b) Explotacions agropecuàries.

3. Els dos tipus d'usos a què es refereix l'apartat anterior es definiran en la redacció dels planejaments urbanístics, en funció de cada situació concreta del municipi.

Article 42

1. La idoneïtat del terreny elegit per a l'emplaçament de nous cementiris s'ha de comprovar per mitjà d'un estudi hidrogeològic, en el qual s'hauran de definir les característiques hidrogeològiques del subsòl en la zona situada a l'entorn de l'emplaçament del cementiri, i haurà d'incloure, a més, una valoració sobre la possibilitat de contaminació de les aigües subterrànies per causa del cementiri i verificant, també, l'existència de sòl superficial amb una permeabilitat suficient que permeti, en cas de fuites de líquids lleixivats, la seva infiltració i autodepuració per mantenir així la salubritat del recinte.

2. Les autoritats a les quals estigui atribuïda la competència per aprovar el projecte de construcció d'un nou cementiri o la Conselleria de Sanitat i Consum, en cas de discrepància amb l'estudi hidrogeològic acompanyat del projecte, podran sol·licitar a l'Institut Geològic i Miner que realitzi un altre informe, que tindrà caràcter determinant per a la resolució de l'expedient d'autorització.

3. L'emplaçament dels cementiris de nova construcció s'haurà de fer a les zones previstes en el planejament de cada municipi.

Article 43

1. L'ampliació d'un cementiri, autoritzada prèviament, està subjecta al compliment dels requisits exigits en aquest Reglament per als cementiris de nova construcció.

2. Als efectes de la present normativa, s'entén per ampliació de cementiris tota modificació que comporti l'augment de la seva superfície, l'ampliació del nombre total de sepultures autoritzades o l'ampliació d'instal·lacions pròpies de la pràctica mortuòria. La resta de modificacions tenen el caràcter de reforma.

3. L'estudi hidrogeològic, establert a l'article anterior, únicament serà exigible quan l'ampliació del cementiri es faci fora del recinte existent, ja autoritzat.

Article 44

1. Els plans generals d'ordenació urbana i les normes subsidiàries de planejament han d'incloure, entre d'altres documents informatius, un estudi sobre les necessitats que en relació al servei de cementiri es poden preveure a l'àmbit del planejament redactat.

2. Les diferents figures del planejament de l'ordenació del sòl s'han d'ajustar, en el moment de la revisió, a les normes d'aquest Reglament en allò que fa referència a l'emplaçament de cementiris.

3. En la tramitació de plans generals, de normes subsidiàries, de plans parcials i de plans especials, sempre que incideixin de forma directa o indirecta en les condicions d'emplaçament de cementiris, i una vegada aprovats inicialment, s'haurà de sol·licitar informe al respecte de la Conselleria de Sanitat i Consum.

Article 45

1. Als expedients de construcció i ampliació de cementiris s'haurà d'incloure la documentació següent:

a) Informe urbanístic, emès per l'òrgan competent de l'ajuntament respectiu, en el qual la zona on es pretén emplaçar el nou cementiri, o si pertoca, ampliar el ja existent, estigui prevista per a aquests usos en el planejament urbanístic vigent. En cas que no hi hagi previsió d'emplaçament, és necessari l'informe de la Comissió Insular d'Urbanisme corresponent, on consti que s'ha seguit el procediment específic per ubicar aquest ús.

b) Estudi hidrogeològic del terreny, si és procedent, en el qual constin les característiques de permeabilitat, la situació del nivell freàtic i els nivells de contaminació dels possibles aquífers confinats quan aquests existeixin, i també la direcció del flux subterrani.

c) Projecte de construcció o ampliació, que ha de contenir una memòria firmada per un facultatiu habilitat on es faci constar:

- Lloc d'emplaçament.
- Extensió prevista de l'ampliació o nova construcció.
- Distància en línia recta fins a la zona de població més pròxima.

- Comunicacions existents amb la zona urbana.
- Distribució dels diferents serveis, recintes, edificis i jardins.
- Memòria de les obres que s'han de realitzar i dels materials que han de utilitzar-se en els murs de tancament i les edificacions.
- Nombre, tipus i característiques de les construccions funeràries destinades a inhumacions.
- Sistema previst per a l'eliminació dels fems i dels residus líquids i sòlids.

Article 46

1. La instrucció dels expedients de construcció o ampliació de cementiris correspon als respectius ajuntaments, i no podran ser aprovats per aquests sense informe favorable de la Conselleria de Sanitat i Consum, a l'objecte dels quals es trametan l'expedient administratiu i el projecte, i això sense perjudici de qualsevol altre informe o resolució d'altres organismes prevists a la normativa que en sigui d'aplicació.

2. Una vegada finalitzades les obres de construcció o ampliació d'un cementiri, i prèviament a la primera inhumació en les noves construccions funeràries, la Conselleria de Sanitat i Consum haurà de comprovar que aquestes s'han executat d'acord amb el projecte aprovat i que compleixen les condicions higienicosanitàries previstes en aquest Reglament.

Article 47

1. En la construcció dels nínxols dels cementiris s'han d'observar les següents condicions:

a) Utilitzar sistemes que assegurin l'estanquitat i resistència de l'estructura i que permetin la suficient ventilació per porositat, evitar la sortida a l'exterior de líquids i olors que puguin causar molèsties i facilitar la destrucció natural del cos, aïllant aquest procés del medi per raons sanitàries.

b) La densitat de nínxols, en conjunt, a la zona d'enterraments, no podrà superar 1 nínxol per cada 2 metres quadrats de superfície de la zona d'enterrament i, en cap cas, no se superaran les 12 andanes de nínxols sobre rasant ni 5 andanes sota rasant.

c) Els corredors, escales i accessos al bloc de nínxols, tombes i mausoleus tendran com a mínim 3 m d'amplària per 2,5 m d'alçària; les rampes, a més, no superaran el 15% de pendent. En cas de ser coberts es garantirà una aireació natural o forçada suficient amb sortida a l'exterior que, com a mínim, realitzi 10 renovacions/hora d'aire del local.

d) Les dimensions mínimes internes dels nínxols per a adults seran de 0,75 m d'amplària, 0,60 m d'alçària i 2,50 m de llargària. Les dels nins seran de 0,50 m per 0,50 m amb una profunditat d'1.60 m.

e) El sòl dels nínxols ha de tenir una pendent mínima d'un 1% cap a l'interior del recinte.

f) La fàbrica de construcció de nínxols o blocs de nínxols es disposarà damunt un sòcol d'un mínim de 0,25 m comptadors des del paviment.

g) La separació de nínxols en vertical i en horitzontal serà l'adequada segons el càlcul de resistència dels materials i les condicions anteriors.

Hauran de garantir l'evacuació de líquids fins als dipòsits independents per a cada nínxol d'una capacitat mínima de 45 litres plens de material drenant que transmeti els líquids de descomposició al terreny.

h) Davant cada nínxol hi haurà un espai lliure en tota la superfície frontal que garanteixi la bona maniobrabilitat del fèretre que com a mínim en els enterraments en sentit longitudinal serà de 3 m i en sentit transversal serà d'1,4 m.

i) En cap cas es podran construir nínxols nous sobre altres ja existents, a no ser que aquesta construcció respongui a una segona fase prevista en el projecte original.

2. Els nínxols ubicats en criptes, fosses, tombes, mausoleus i panteons han de complir els requisits establerts en els apartats anteriors d'aquest article i les tapes i comportes de registre d'osseres que puguin existir hauran de tenir unes dimensions mínimes de 0,4 x 0,4 m.

Article 48

1. A més dels requisits establerts a l'article anterior, els nínxols construïts sobre rasant, hauran de complir les condicions següents:

a) Estar construïts de manera que es garanteixi que les aigües pluvials no penetrin en les unitats d'enterrament.

b) Entre la darrera andana i la part inferior de l'estructura coberta sobre els nínxols quedarà un espai mínim de 0,2 m aïllat tèrmicament i ventilat amb entrada i sortida d'aire amb un mínim de 0,13 metres quadrats d'obertura a l'exterior.

c) Tots els nínxols hauran de tenir, com a mínim, una paret porosa que garanteixi la sortida de gasos i olors, amb conducció estanca fins a la cambra esmentada en el paràgraf anterior.

d) S'haurà de construir un terradet mínim de 0,3 m d'amplària comptadors des del paràmetre exterior de la cambra de ventilació.

Article 49

1. Per altra part, en la construcció de nínxols sota rasant s'hauran de complir els següents requisits:

a) El bloc de nínxols sota rasant haurà d'estar perfectament protegit de pluges i filtracions.

b) Sobre la darrera andana de nínxols s'haurà de garantir l'estanquitat i l'aïllament tèrmic deixant una cambra d'aire de 20 cm si fos necessari.

c) Tots els nínxols hauran de disposar d'una paret porosa que garanteixi la sortida de gasos i olors, amb conducció estanca fins a un mínim de 3 m per damunt del nivell de les zones verdes o passeigs i una distància mínima d'aquests mateixos de 3 m.

d) En el cas que els nínxols es trobin en una tomba, l'accés se'n realitzarà, en tot cas, a través de llosa o coberta que disposi d'una obertura de 2,3 m x 1 m centrada sobre l'espai lliure, que serveix per a la maniobrabilitat del fèretre, que ha de tenir, a la vegada, les dimensions previstes a l'article 47, apartat h) d'aquest Reglament.

Article 50

L'enterrament de cadàvers en foses, directament en el sòl, queda subjecta a les condicions següents:

a) Fondària mínima de 2 metres, l'amplària de 0,8 m i llargària de 2,5 m com a mínim amb separacions no inferiors a 0,5 m entre foses.

b) El terreny ha de tenir una permeabilitat suficient o com a mínim una capa de terra arenosa de 40 cm de gruix.

c) Utilització de sistemes que assegurin una certa estanquitat i a més permetin la suficient ventilació per porositat, la qual cosa evitarà la sortida a l'exterior de líquids i olors i facilitar la destrucció del cos, aïllant totalment aquest procés del medi, per raons sanitàries i d'higiene, i had' estar subjecte a la valoració establerta en el corresponent estudi hidrogeològic.

Article 51

La Conselleria de Sanitat i Consum podrà autoritzar, en les construccions funeràries destinades a inhumacions, tècniques constructives diferents de les previstes en aquest Reglament, sempre que es garanteixi que es produirà el procés de descomposició cadavèrica i de mineralització de les despulles en condicions higienicosanitàries i així s'acrediti mitjançant els informes i les proves tècniques adequades que es considerin oportunes.

Article 52

1. Tots els cementiris hauran de comptar, dins el recinte, amb les següents instal·lacions:

a) Un local destinat a dipòsit de cadàvers, el qual haurà de complir els següents requisits:

- Estar proveït d'un sistema de refrigeració que permeti que en tot moment la temperatura interior del local sigui inferior als 18 °C.

- Sòl i parets de material impermeable, de fàcil neteja i desinfecció. Les unions d'envans entre sí i amb el sòl seran rodones.

- El sòl llis i antilliscant ha de tenir una pendent superior a l'1% en direcció als aviadors.

b) Un sector destinat a l'enterrament de restes humanes procedents d'avortaments, intervencions quirúrgiques, mutilacions i criatures avortives.

c) Una ossera general destinada a recollir les restes que provinguin de les exhumacions, la comporta de registre de la qual no serà inferior a 0,4 x 0,4 m.

d) Un forn destinat a la destrucció de robes i objectes que no siguin restes humanes i procedeixin de l'evacuació i neteja de l'interior de les sepultures.

e) Columbaris per a la col·locació d'urnes o una zona de terra per escampar les cendres mortuòries.

f) Instal·lacions d'aigua i serveis higiènics.

2. Cada cementiri ha de dur un llibre-registre numerat en totes les pàgines i diligenciat per la Conselleria de Sanitat i Consum, on s'annotaran el número d'ordre, el nom i els llinatges del difunt, la data i l'hora de defunció, el concepte: inhumació o exhumació i la data i hora d'aquestes, procedència i destinació, facultatiu, número de col·legiat i d'Acta, i es distingirà si la causa de la defunció és del grup I o del grup II.

Article 53

1. Els cementiris, la titularitat dels quals correspongui als ajuntaments, hauran, a més del que preveu l'article anterior, d'estar dotats dels següents serveis:

a) Sala d'autòpsies, l'existència de la qual serà obligatòria per als cementiris ubicats en poblacions de més de 5.000 habitants, que haurà de reunir les següents característiques:

- Dimensions mínimes de 3 x 5 metres.

- Sòls i parets de material impermeable, de fàcil neteja i desinfecció, la unió dels envans i del sòl, i dels envans entre sí ha de ser rodona i el sòl ha de tenir una pendent superior a l'1% en direcció a l'aviador.

- Disposar d'una taula d'acer inoxidable o d'un altre material impermeable de fàcil neteja i desinfecció, amb aviadors i aigua freda i calenta.

- Comptar amb les eines necessàries per a la realització de la intervenció, material per a la seva desinfecció.

- Serveis sanitaris, vestidor i dutxes d'ús exclusiu del metge forense i del personal auxiliar que efectui l'autòpsia, annexos a la sala d'autòpsia.

- Estar dotat d'un sistema de renovació d'aire que garanteixi un mínim de 6 renovacions/hora, amb capacitat proporcionada al nombre d'inhumacions diàries.

- La il·luminació de la zona d'intervenció serà com a mínim de 200 lux.

b) Una sala de vetlla per cada 75.000 habitants o fracció, i en serà obligatòria l'existència en poblacions de més de 5.000 habitants.

2. Els dipòsits de cadàvers es podran utilitzar com a sala d'autòpsies si estan dotats dels requisits prevists a l'apartat anterior, en poblacions de menys de 10.000 habitants.

Article 54

Els cementiris no es poden destinar a un altre ús fins després de transcórrer, com a mínim, 10 anys des de la darrera inhumació, excepte que hi hagi raons d'interès públic declarades per l'òrgan competent en cada cas, per la qual cosa les restes hauran de ser inhumades en un altre cementiri o incinerades.

Article 55

1. Tots els cementiris, amb independència de quina sigui la naturalesa jurídica i la seva titularitat, estan sotmesos al règim i als requisits sanitaris establerts en aquest Reglament.

2. Per al control del compliment de les condicions i requisits prevists en aquesta norma es podran realitzar les inspeccions que es considerin oportunes per part dels òrgans d'inspecció dependents de la Conselleria de Sanitat i Consum.

3. Tots els cementiris es regiran per un reglament de règim intern que serà aprovat per l'ajuntament respectiu, previ informe sanitari favorable de la Conselleria de Sanitat i Consum.

CAPÍTOL VI Empreses funeràries

Article 56

La facultat d'establir i autoritzar empreses de prestació de serveis funeraris correspon als ajuntaments respectius.

Article 57

Les empreses funeràries han de disposar, com a mínim, dels mitjans següents:

a) Personal suficient per a la prestació dels serveis, dotat de roba i instruments de fàcil neteja i desinfecció.

b) Vehicles que tinguin autorització de transport funerari i compleixin les condicions d'aquest Reglament per a la conducció i/o trasllat de cadàvers. En cas de disposar d'un vehicle s'ha de garantir, en tot cas, mitjançant conveni o qualsevol altra fórmula admesa en dret, la capacitat per a la prestació del servei.

c) Fèretres comuns i especials, caixes de restes i d'altre material funerari necessari, d'acord amb les disposicions d'aquest Reglament.

d) Mitjans indispensables per a la desinfecció i la neteja dels vehicles, eines, robes i la resta de material utilitzat, amb àrea diferenciada per a això.

Article 58

1. Les empreses funeràries han de disposar d'un catàleg que especifiqui el contingut de tots els serveis que prestin i de les tarifes o preus vigents; també s'haurà d'anunciar en un cartell que se situarà en un lloc destacat i perfectament visible que es troben a disposició del públic. Tot això sense perjudici de l'establert en les normes de la Comunitat Autònoma, dictades en matèria de defensa dels

consumidors i usuaris dels serveis funeraris.

2. Les empreses funeràries són responsables dels materials que subministren, com també del correcte funcionament del servei i de les tarifes o preus que apliquin.

Article 59

Les empreses funeràries han de dur un llibre-registre dels serveis prestats, numerat en totes les pàgines i diligenciat per la Conselleria de Sanitat i Consum. En el llibre-registre s'annotarà el número d'ordre, la data del servei i s'especificarà si es tracta d'una conducció o un trasllat, el lloc de procedència i la destinació, i qualsevol altra pràctica mortuòria que es realitzi al cadàver.

Article 60

Els fèretres i els serveis funeraris per a indigents s'han de facilitar per l'ajuntament del terme municipal on s'hagi produït la defunció.

Article 61

Tota empresa funerària podrà ser inspeccionada pels serveis de la Conselleria de Sanitat i Consum, a l'objecte de comprovar les condicions de les instal·lacions del personal, dels vehicles i de la resta de material destinat al servei.

CAPÍTOL VII Infraccions i sancions

Article 62

1. L'incompliment o inobservança dels requisits, obligacions i prohibicions contingudes en aquest Reglament serà considerat infracció sanitària d'acord amb l'establert en el Títol VI, de la Llei 4/1992, de 15 de juliol, del Servei Balear de la Salut, i subsidiàriament d'acord amb el disposat en el Capítol VI, del Títol I, articles del 32 al 37, de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de Sanitat.

2. Els procediments sancionadors es tramitaran d'acord amb el preveu el Decret 19/1994, de 10 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament del procediment a seguir en l'exercici de la potestat sancionadora.

ANNEX II CAUSES DE MORT QUE DETERMINEN LA INCLUSIÓ DE CADÀVERS EN EL GRUP I

1. Còlera
2. Febre hemorràgica causada per virus
3. Encefalitis de Creutzfeld Jacob
4. Diftèria
5. Àntrax
6. Pesta
7. Carboncle

— o —

CONSELLERIA D'AGRICULTURA, COMERÇ I INDÚSTRIA

Núm. 15427

Decret 106/1997, de 24 de juliol, pel qual s'estableixen les condicions necessàries per al reconeixement d'associacions de criadors i llibres genealògics d'animals de raça, a l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

La protecció i la defensa dels animals és una activitat que requereix de la col·laboració entre les institucions públiques i privades per al millor compliment dels seus objectius. Amb aquesta finalitat, la Llei 1/1992, de 8 d'abril, de protecció dels animals que viuen a l'entorn humà, establí el marc adient per a això, mitjançant les figures jurídiques de les associacions per a la protecció i la defensa dels animals i de les entitats col·laboradores.

El creixent interès social per la conservació de recursos genètics, i la necessitat de potenciar i utilitzar adientment poblacions animals amb importants capacitats productives adaptades a situacions mediambientals i d'explotació concretes, fa necessari la regulació de les condicions per al reconeixement d'associacions de criadors i creació de llibres genealògics d'animals de raça, a l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Les directives del Consell, 77/504/CEE, de 25 de juliol, 89/361/CEE, de 30 de maig, 90/425/CEE i 90/427/CEE, de 26 de juny, i 91/174/CEE, de 25 de març, constitueixen la normativa comunitària bàsica sobre selecció i reproducció d'animals de raça amb especial tractament dels llibres genealògics.

L'article segon del Reial decret 391/1992, de 21 d'abril, que regula el reconeixement oficial de les organitzacions o associacions de criadors d'animals de raça que portin o creïn llibres genealògics, estableix que el reconeixement

oficial de tota organització o associació de criadors d'animals de raça que porti o creï un llibre genealògic, s'efectuarà per la comunitat autònoma corresponent, quan es circumscriu al seu àmbit territorial.

L'article desè de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears estableix que correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria d'agricultura i ramaderia, a més de les potestats legislativa i reglamentària, i la funció d'execució en l'exercici d'aquestes competències, encara que sempre amb el degut compliment de les directrius i les normes que es deriven de la tipologia en matèria de genealogia d'animals de raça.

Per tot això, a proposta del conseller d'Agricultura, comerç i Indústria, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de dia 24 de juliol de 1997,

DECRET

Article 1

Objecte

L'objecte d'aquest Decret és establir els requisits per al reconeixement oficial d'organitzacions de criadors i llibres genealògics d'animals de raça, a l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 2

Definicions

Als efectes del que es disposa en aquest Decret, s'entendrà per:

a) Associació de criadors: qualsevol entitat sense ànim de lucre en la qual s'organitzin propietaris d'animals de raça per al disseny i execució d'un programa de conservació o millora de la raça, i la creació o portança d'un llibre genealògic.

b) Raça: conjunt d'animals de la mateixa espècie que, constituint una població des del punt de vista genètic, productiu i reproductiu, mantenguin una identitat fenotípica i siguin capaços de suportar un programa de conservació o millora, i un objectiu productiu dissenyats per una associació de criadors.

c) Raça en perill d'extinció: aquella que pel seu cens efectiu es pugui conservar de forma eficaç, aplicant mesures de protecció, fonamentalment *in situ*, és a dir, mantenint la raça en ramats de propietat privada i en el seu hàbitat natural.

d) Animal de raça: tot animal de cria, previst a l'annex II del Tractat constitutiu de la CEE, inscrit o registrat, o que es pugui inscriure o registrar en un llibre genealògic de la mateixa raça, portat per una organització o associació de criadors reconeguda oficialment, i que els seus pares i padrins estiguin inscrits en el mateix llibre.

e) Llibre genealògic: tot llibre, registre, fitxer o sistema informàtic que sigui portat per una associació de criadors reconeguda i en el qual s'inscriguin o registrin animals de raça per a la reproducció d'una raça determinada, fent menció dels seus ascendents.

Article 3

Del reconeixement oficial de les organitzacions o associacions

1.- El reconeixement oficial de tota organització o associació de criadors d'animals de raça que porti o creï un llibre genealògic, a l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, s'efectuarà per part de la Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria del Govern Balear, quan es compleixin els requisits que s'estableixen a l'annex d'aquest Decret.

Serà requisit imprescindible per al reconeixement d'una associació de criadors el disseny, i compromís d'execució, d'un programa de conservació o millora de la raça.

2.- El reconeixement d'una organització o associació de criadors podrà dur aparellada, a la vista de la documentació aportada i dels informes dels serveis tècnics corresponents de la Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria, la declaració de raça en perill d'extinció, als efectes del que es disposa en el Reglament CEE 2078/1992, del Consell, de 30 de juliol, i a altres disposicions on es prevegi el foment de races en perill d'extinció.

3.- La Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria podrà negar el reconeixement a que es fa esment a l'apartat anterior, a aquelles associacions que posin en perill la conservació de la raça o comprometin el programa zootècnic d'altres associacions existents.

4.- Igualment, la Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria podrà revocar el reconeixement a les associacions de criadors que portin llibres genealògics quan, mitjançant les oportunes mesures de control i inspecció que puguin instrumentar-se, es comprovi que aquestes incompleixen de forma continuada els requisits a què es fa esment a l'apartat 1 d'aquest article.

Article 4

Del registre d'associacions

1. La Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria disposarà d'un registre d'associacions o associacions de criadors, en el qual s'inclouran totes aquelles que hagin obtingut el reconeixement, d'acord amb el que es regula en aquest Decret,